ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

7700 Търговище, пл. Свобода
Телефон: 0601/686 12; факс: 0601/620 57, 622 12
e-mail:obshtina@targovishte.bg; www.targovishte.bg

О Т Ч Е Т

ЗА 2023 ГОДИНА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА „ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2028 ГОДИНА"

Годишния отчет за изпълнение на програмата се изготвя на основание чл.52, ал.9 от Закона за управление на отпадъците. Програмата е приета с решение № 7 по Протокол №47/26.01.2023г. от Общински съвет– Търговище. Тя цели екологосъобразно управление на отпадъците в общината отчитайки, че отпадъците са риск за околната среда и човешкото здраве.

- **Цел 1:** Намаляване на вредното въздействие на отпадъците, чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване;
- **Цел 2:** Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци;
- **Цел 3:** Намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци и други.

Алтернативите за постигане на тези цели са определени, чрез разработване на подпрограми към всяка цел, чрез които да се изпълнят по следният начин:

За изпълнение на Цел 1:
- ✓ Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци;
- ✓ Подпрограма за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци;

За изпълнение на Цел 2:
- ✓ Програма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци;
- ✓ Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради;
- ✓ Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на МРО;
- ✓ Подпрограма за управление на опаковките и отпадъците от опаковки;

За изпълнение на Цел 3:
- ✓ Програма за намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци и други

Цел 1: Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци

Предотвратяване образуването на отпадъци е мярка, която се намира на най-високото ниво в йерархията при управление на отпадъците. Чрез разработването на подпрограмата се цели насърчаване на населението, фирмите и институциите в общината да предприемат мерки, методи и начини, които да доведат намаляване образуването на отпадъци.

За предотвратяване образуването на отпадъците от важно значение да се идентифицират всички стари замърсявания и да се ограничи появата на нови. Във връзка с това се извършват периодични проверки от служители на общинска администрация. Всички отпадъци генерирани на територията на община Търговище за периода от 01.01.2023 г. до 28.02.2023г. се депонират на Регионално депо за неопасни отпадъци в кв. Дивдядово, община Шумен след, като са преминали предварително третиране (сепариране). От 01.03.2023г. до 31.12.2023г. генерираните отпадъци от община Търговище се предават за предварително третиране на инсталация собственост на „Екоинвест Асетс“ АД.

Поддържането на услугата на Общината през 2023г. за безвъзмездно извозване на строителни отпадъци от ремонтна дейност от домакинствата до 1 куб.м. също има своя принос в политиката за предотвратяване образуването на отпадъците. През 2023 г. са подадени 166 броя заявки за извозване на строителни отпадъци от граждани.

През годините Общината продължава да поддържа договор за безвъзмездно предаване на едрогабаритни и опасни отпадъци от домакинствата с фирма „Марекс” ООД. Преди сключването на договора тези отпадъци постъпваха в потока смесен битов отпадък поради липсата на разделното им събиране.

Цел 1: Подпрограма за предотвратяване образуването на хранителни отпадъци

Друга мярка е изградената площадка за компостиране на растителни и биоразградими отпадъци. Чрез компостирането на растителните и биоразградимите отпадъци, се намалява количеството на отпадъците, предавани за обезвреждане.
На „Площадка за компостиране на растителни и биоразградими отпадъци” се обработват всички растителни отпадъци от паркове и градини (окосена трева, листа, храсти и дървесина вкл. шредирана) от територията на Общината. През 2023 година на площадката са приети 898,35 т. растителни отпадъци.
Към момента община Търговище не е въвела разделно събиране на хранителни отпадъци.

Цел 2: Подпрограма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битови отпадъци

Община Търговище има сключен договор с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Екобулпак България”АД. Системата за разделно събиране на отпадъците от опаковки обхваща град Търговище и селата Лиляк, Васил Левски, Стража и Разбойна и е по „дву-контейнерен тип” – с жълти и зелени съдове.

Броя на съдовете към края на отчетните година са както следва:

- Жълти тип „Бобър” с обем 1 100 л. за събиране на хартия, картон, пластмаса и метал - 130 бр.
- Жълти тип „Кофи” с обем 360 л. за събиране на хартия, картон, пластмаса и метал - 155 бр.
- Зелени тип „Иглу” – с обем 1 400 л. за събиране на отпадъци от стъклени опаковки - 130 бр.

Обслужването на контейнерите е по следната схема:

- Жълти контейнери тип „Бобър"- два пъти седмично в града и два пъти месечно в селата;
- Зелени контейнери тип „Иглу"- веднъж на три месеца;

Общо през годината събрани и предадени за рециклиране отпадъци от системата за разделно събиране на отпадъците са представени в следващата таблица:

Събрани и предадени за рециклиране и оползотворяване отпадъци от системата за разделно събиране на отпадъци		
Общо събрани отпадъци от опаковки	**мерна единица**	**количество**
От тях рециклируеми:		
Хартия	(тон)	200,780
Пластмаса	(тон)	67,820
Пластмасови продукти за еднократна употреба бутилки до 3 литра	(тон)	0,520
Черни Метали	(тон)	0,200
Цветни метали	(тон)	0,200
Стъкло	(тон)	39,620
Общо рециклируеми отпадъци от опаковки	(тон)	**309,14**

През годините е извършван постоянен текущ контрол от назначените към общината контрольори по чистота. Същите извършват контрол за недопускането изхвърлянето на отпадъци от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метал в контейнерите за смесени битови отпадъци, за изхвърляне на неразфасовани кашони в контейнерите за отпадъци с произход различен от упоменатият на съответния контейнер, ровенето и изнасянето на отпадъци от контейнерите, складиране на строителни материали на обществени места, струпване на клони и зелени отпадъци на общински площи. При констатирани нарушения се съставят констативни протоколи и/или актове според степента на нарушението. През 2023 г. са съставени общо 230 броя констативни протоколи за различни видове нарушения, като общо 183 броя са свързани с неправилното управление на отпадъците.

Съгласно сключеният договор за предварително третиране на отпадъци преди депониране всички, образувани отпадъци от населените места на територията на община Търговище за периода от 01.01.2023г. до 28.02.2023г. са преминали през инсталацията за сепариране, преди тяхното депониране.

Целта на сепарирането е отделянето на рециклируеми и оползотворими отпадъци от общия поток отпадъците, с което се цели намаляване количеството на тези отпадъци, предназначени за депониране.

Общото количество на отпадъците, преминали през инсталацията за периода 01.01.2023г. до 28.02.2023г. е 1 956,64 тона, а извлечените за оползотворяване и/или рециклиране отпадъци е 718,12 тона.

Цел 2: Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради

Изискванията на подпрограмата за изпълнение са достигане на националните цели за рециклиране на строителни отпадъци, чрез тяхното третиране на определени за целта площадки.

Третирането на строителните отпадъци в общината се извършва в землището на село Пролаз, където се намира бивша кариера за ломен камък, за която има изготвен и одобрен проект за рекултивация на нарушени терен, чрез запълването му със строителни и инертни отпадъци.

Третирането на строителните отпадъци се извършва след писмено подадено Заявление в общинска администрация и заплащане на съответната такса съгласно Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги и права на територията на община Търговище.

През 2023 г. са издадени са общо 162 броя разрешителни за депониране на строителни отпадъци и земни маси. Общото количество на приетите строителни и инертни отпадъци на кариерата, както и количеството на излишните земни маси са изразени в следващата таблица:

Приети отпадъци на кариера в с.Пролаз	
	количество (куб. м.)
Строителни отпадъци	1 625
Почва /изкопани земни маси/	5 569
ОБЩО:	**7 194**

Цел 2: Подпрограма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци

Община Търговище има сключен договор с организация по оползотворяване „Екобатери" АД за обезвреждане на негодни за употреба батерии и акумулатори. От разположената система от кошчета за събиране на стари батерии през 2023 г. са предадени 466,14 кг. отпадъци за обезвреждане и третиране на организацията. Местата за събиране на стари батерии от бита са обявени в интернет сайта на Община Търговище в секция „Околна среда", като в по-голямата си част са разположени в административни сгради, обществени места, като училища, градини, библиотека, младежки дом и др.

Събрано количество негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА)	
ИЗТОЧНИК	**КОЛИЧЕСТВО (кг)**
от физически и юридически лица	361,14
от Община Търговище и Общински обекти	105,00
ОБЩО КОЛИЧЕСТВО СЪБРАНО (НУБА)	466,14

През 2023г. продължава събирането по адреси от граждани на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО). Същото се извършва от организация по оползотворяване „Елтехресурс"АД, съгласно сключен договор за дейността. На обявени телефони на интернет сайта на общината всеки гражданин може да подаде заявка и ненужното оборудване като печки, хладилници, телевизори, перални и др. електрически уреди и техника да бъдат взети безвъзмездно директно от дома.

Събрано количество излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО)		
ВИД	**КОД**	**КОЛИЧЕСТВО (кг)**
Флуоресцентни лампи (физически и юридически лица)	20 01 21*	20,6
ИУЕЕО, несъдържащо опасни компоненти (физически и юридически лица)	20 01 36	231 462,75
ОБЩО КОЛИЧЕСТВО СЪБРАНО ИУЕЕО:		**231 483,35**

** опасен отпадък, съгласно Наредба №2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците*

Община Търговище има сключен договор с „М-Текс Рециклиране на текстил" ООД за организиране на система за разделно събиране на битови отпадъци от облекла и текстилни материали. На територията на град Търговище са монтирани общо 9 броя контейнери на различни точки в града. Общото количество отпадъци, което беше събрано и предадено за оползотворяване през 2023г. е 69 500 кг. Точките с разположение на контейнери са обявени на интернет сайта на Община Търговище в секция „Околна среда".

Организираното сметосъбиране в Община Търговище се извършва от Общинско предприятие „БКС-Търговище" създадено с Решение № 1 по Протокол 13/20.09.2016 г. на Общински съвет – Търговище с предмет „Поддържане чистотата на териториите за обществено ползване, сметосъбиране и сметоизвозване на смесени битови отпадъци от населените места в община Търговище до Регионално депо за неопасни отпадъци или до сепарираща инсталация, поддържане на склад за строителни и инертни отпадъци в село Пролаз, поддръжка и ремонт на съдовете за отпадъци, изпълнение на дейностите, като оператор на Регионално депо за неопасни отпадъци в землището на село Пайдушко, Община Търговище".

Всички образувани отпадъци на територията на община Търговище се събират със специализирани автомобили на Общинското предприятие „БКС-Търговище“ и се извозват на инсталация за предварително третиране (сепариране) в град Търговище в периода в 01.01.2023 г. до 28.02.2023г., от 01.03.2023г. до 31.12.2023г. на площадка в промишлена зона УПИ X, поземлен имот с идентификатор 73626.504.725, кв.23 по плана на град Търговище, след което същите се транспортират до инсталация на „Екоинвест Асетс“ АД за предварително третиране и последващо оползотворяване. За периода от 01.03.2023г. до 31.12.2023г. на инсталацията на „Екоинвест Асетс“ АД са предадени 11 229,72 тона смесени битови отпадъци с код 20 03 01.

Към края на 2023г., разпределението на контейнерите в общината е както следва:

Район	1.1 м^3	2 м^3	4 м^3
Търговище – първи градски	532	-	-
Търговище – втори градски район	422	-	-
Търговище - предприятия	104	3	36
Търговище – кв.Въбел	150	-	-
Търговище – кв.Бряг	30	-	-
Общо: (гр.Търговище, кварталите и предприятията)	**1 238 бр.**	**3**	**36**
Район Лиляк (с.Лиляк, с.Александрово, с.Пресиян, с.Цветница, с.Братово, с.Пайдушко, с.Божурка, с.Горна Кабда)	145	2	-
Район Съединение (с.Съединение, с.Бистра, с.Давидово, с.Ралица, с.Голямо Соколово)	105	-	-
Район Дралфа /с.Дралфа, с.Здравец, с.Момино, с.Подгорица, с.Росина, с.Кошничари, с.Голямо Ново, с.Кръшно, с.Маково, с.Миладиновци)	215	-	2
Район Черковна (с.Черковна, с.Вардун,с.Копрец, с.Търновца, с.Преселец, с.Драгановец, с.Пролаз)	155	-	-
Район Макариополско (с.Макариополско, с.Мировец, с.Пресяк, с.Твърдинци, с.Буйново, с.Буховци)	162	-	-
Район Надарево (с.Надарево, с.Пробуда, с.Алваново, с.Ловец, с.Острец, с.Осен, с.Васил Левски)	122	-	-
Район Кралево (с.Кралево, с.Певец, с.Дългач, с.Баячево, с.Руец, с.Овчарово)	176	-	-
Район Разбойна – Стража (с.Разбойна, с.Стража)	67	-	-
Общ брой за селата	1 147	2	2
Общо брой: града и селата	**2 385**	**5**	**38**

Ежегодно до 30 октомври се изготвя заповед, в която се определят районите, включени в организираното сметосъбиране, както и честотата на обслужване на съдовете. Същата се публикувана на сайта на Общината за сведение на гражданите.

Профилактиката по дезинфекцията на съдовете за отпадъци се изпълнява три месеца годишно през летния сезон - месеци юни, юли и август.

Цел 3: Подпрограма за намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци и други

С тази подпрограма се цели предаването на възможно по-широк отзвук и гласност от общинската управа при извършване на дейностите по управление на отпадъците. Чрез информиране на обществеността ще се постигне по-добър процес и възприемственост от страна на гражданите за изпълнение целите на програмата.
Целта на подпрограмата е да се организират конкретни целенасочени кампании сред населението. Към момента изпълнението на тази цел в община Търговище се свежда до информираност, чрез интернет сайта, чрез обяви на информационното табло и чрез провеждане на мероприятия и кампании.

За по-добра информираност общината е качила на интернет сайта си в секция „Околна среда" подробна информация относно състоянието на околната среда, сключените договори с фирми и/или организации по оползотворяване на опасни отпадъци, лицата, които извършват дейности с отпадъци, като разделно събиране на отпадъците, депониране, сметосъбиране, събиране на строителни отпадъци, места и пунктове за предаване на отпадъци и др. Ежегодно се публикуват:

1. Отчет по изпълнение на програмата за управление на отпадъците;
2. Данни от резултатите от замерването на чистотата на атмосферния въздух в града;
3. Данни на лицата, които извършват дейности с отпадъци, като разделно събиране на отпадъците, депониране, сметосъбиране, събиране на строителни отпадъци и др.;
4. Инвестиционни намерения на граждани;
5. Заповеди на кмета на общината, касаещи околната среда;
6. Създаден е регистър на площадките в община Търговище, на които се предават отпадъци от хартия, картон, пластмаса, метал и стъкло;
7. Обявени са телефони за граждани за подаване на заявки за безплатно извозване на строителни отпадъци до 1 куб.м., за безплатно извозване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване;
8. Обявен е адрес на площадка за безвъзмездно събиране на опасни и едрогабаритни отпадъци от домакинствата, съгласно изискванията на чл.19, ал.3, т.11 от Закона за управление на отпадъците;
9. Обявен е „Горещ телефон" за граждани за подаване на сигнали за замърсяване;
10. Обявени са местата, на които гражданите могат да изхвърлят старите си батерии;
11. Обявени са местата на поставените контейнери за разделно събиране на отпадъците;

12. Обявени са местата на поставените контейнери за разделно събиране на битови отпадъци от облекла и текстилни материали;

Друг източник освен сайта е и информационното табло в Центъра за административно обслужване. Там също се качват съобщения, касаещи околната среда.

Периодично информацията и рубриката „Околна среда" в сайта се допълва и актуализира с цел информираност на гражданите и осигуряване на лесен и достъпен начин за запознаване с изискванията за третирането на различните отпадъци в общината и начина, по който те са организирани.

Съгласувал:
Валентин Велчев, *зам. кмет на община Търговище*
Изготвили:
инж. Лилия Ненова, *ст. експерт в отдел Регионално развитие и икономика*
Йоана Стефанова, *ст. експерт в отдел Регионално развитие и икономика*

Съгласно Решение №6 по Протокол №6/28.03.2024